

SAĞLIK ARAMA DAVRANIŞI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA A STUDY ON HEALTH-SEEKING BEHAVIOUR

Doç. Dr. Serkan DENİZ

Yalova Üniversitesi, serkand100@gmail.com, orcid.org/0000-0002-8093-1336

Prof. Dr. Mesut ÇİMEN

Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi, mesut.cimen@acibadem.edu.tr, orcid.org/0000-0002-0937-9411

Makale Gönderim-Kabul Tarihi (10.11.2021-15.12.2021)

Öz

Bireylerin sağlık arama davranışları, hastalıkların teşhisini, tedavisini ve iyileşme sürecini doğrudan etkilemektedir. Bu araştırma ile bireylerin sağlık arama davranışı eğilimlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca bireylerin sağlık arama davranışlarının demografik özelliklere göre istatistiksel olarak farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi de amaçlanmıştır. Araştırma 21 Eylül 2021 – 10 Kasım 2021 tarihleri arasında Marmara Bölgesi'nde gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri Marmara Bölgesi'nde ikamet eden ve 18 yaşını doldurmuş bireylerden online anket yöntemi kullanılarak toplanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre bireylerin en sık profesyonel sağlık arama davranışında buldukları, sonra sırasıyla geleneksel ve online sağlık arama davranışlarında buldukları belirlenmiştir. Katılımcıların cinsiyetine, yaşına, eğitim ve çalışma durumuna göre sağlık arama davranışlarının istatistiksel olarak farklılık göstermediği belirlenmiştir. Ayrıca katılımcıların medeni durumuna göre profesyonel ve geleneksel sağlık arama davranışlarının istatistiksel olarak farklılık göstermediği; ancak online sağlık arama davranışlarının istatistiksel olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Araştırma sonuçları çerçevesinde, sağlık arama davranışı konusunda bilincin oluşturulmasına yönelik bazı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Sağlık Arama Davranışı, Sağlık, Toplum

Abstract

Health-seeking behaviours of individuals directly affect the diagnosis, treatment, and healing process of diseases. The aim of this study is to determine the health-seeking behaviour tendencies of individuals. Also, it was also aimed to determine whether the health-seeking behaviours of individuals differ statistically based on demographic characteristics. The study was carried out in the Marmara Region between 21 September 2021 and 10 November 2021. Study data were collected from individuals residing in the Marmara Region

ULUSLARARASI SAĞLIK YÖNETİMİ VE STRATEJİLERİ ARAŞTIRMA DERGİSİ

INTERNATIONAL JOURNAL OF HEALTH MANAGEMENT AND STRATEGIES RESEARCH

Cilt/Volume : 7 Sayı/Issue : 3 Yıl/Year : 2021 ISSN -2149-6161

and over the age of 18 or over, using the online survey method. It was determined according to the results of the study that individuals were most frequently engaged in professional health-seeking behaviour, followed by traditional and online health-seeking behaviours, respectively. It was determined that health-seeking behaviours did not differ statistically based on the gender, age, education level, and employment status of the participants. It was also determined that professional and traditional health-seeking behaviours did not differ statistically based on the marital status of the participants, but online health-seeking behaviours differ statistically. Within the framework of the study results, some suggestions were made to raise awareness regarding health-seeking behaviour.

Keywords: Health-Seeking Behaviour, Health, Society

GİRİŞ

Sağlık problemi yaşayan bireyler şikayetlerini gidermek için çeşitli arayışlar içerisine girmektedirler. Bireyler bu arayışı sadece kendi sağlıkları için değil aynı zamanda yakınlarının sağlığı içinde gerçekleştirmektedirler. Bu arayış bazen bir hekime, sağlık profesyoneline ya da sağlık kurumuna başvurmak, bazen kendi kendine ilaç kullanmak, bazen yakın çevresinin ya da güvendiği kişilerin önerilerine uymak, bazen de internetten bilgi aramak gibi davranışlarla sonuçlanmaktadır (Kıraç ve Öztürk, 2021:225). Bireylerin yapmış oldukları bu davranışlar sağlık arama davranışı kapsamında değerlendirilmektedir.

Sağlık arama davranışı, kendini iyi hissetmeyen, kendini rahatsız hissetmese bile belirli bir hastalığın semptomlarını gösteren veya potansiyel bir hastalığın riskini hisseden ve tıbbi yardım arayan bireylerin sağlıklarıyla ilgili hareket ve faaliyetlerini ifade eder (Huang vd., 2019:2). Başka bir tanıma göre sağlık arama davranışı, kendisinde bir sağlık sorunu olduğunu ya da hasta olduğunu düşünen bireylerin uygun bir tedavi bulmak amacıyla gerçekleştirdikleri faaliyetlerdir (Ward vd., 1997:21). Sağlık arama davranışı, hastalıkların erken teşhisinde, tedavisinde ve kontrol altına alınmasında büyük önem taşımaktadır (Sun vd., 2021:2).

Bireylerin sağlık arama davranışları değişkenlik ve çeşitlilik gösterebilmektedir (Akpak vd., 2015:108). Kıraç ve Öztürk (2021) bireylerin sağlık arama davranışlarını; online, profesyonel ve geleneksel sağlık arama davranışı olmak üzere üç başlıkta ele almışlardır. Bireylerin hangi sağlık arama davranışlarında bulunacaklarını belirleyen ya da etkileyen çeşitli faktörler bulunmaktadır. Bu faktörler; yaş, cinsiyet, meslek, gelir durumu, eğitim düzeyi, sosyal güvence, sağlık okuryazarlık düzeyi, sağlık algısı, hastalık algısı, hastalığın şiddeti, toplumun hastalığa yaklaşımı, tedavi olanakları, tedavinin algılanan faydaları, sağlık hizmetlerine erişilebilirlik, hizmet kalitesi gibi faktörlerdir (Abuduxike vd., 2020:241; Asampong vd., 2015:1; Aslan vd., 2004:31; Şahin ve Ayaz, 2021:192).

Bireylerin gösterecekleri sağlık arama davranışının türü ya da niteliği onların sağlığını, hastalıkların teşhisini, tedavisini ve iyileşme sürecini doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle bireylerin sağlık arama davranışı eğilimlerinin belirlenmesi hem toplumsal hem de bireysel açıdan büyük önem taşımaktadır. Bu araştırma ile bireylerin sağlık arama davranışı eğilimlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca bireylerin sağlık arama davranışlarının demografik özelliklere göre istatistiksel olarak farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi de amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Araştırma, 21 Eylül 2021 – 10 Kasım 2021 tarihleri arasında Marmara Bölgesi'nde gerçekleştirilmiştir. Araştırma verilerinin toplanmasında online anket yöntemi kullanılmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırma evrenini Marmara Bölgesi'nde ikamet eden ve 18 yaşını doldurmuş bireyler oluşturmuştur. Araştırmanın örneklem büyüklüğü %95 güven aralığında 384 kişi olarak belirlenmiştir (Sekaran, 1992:253). Araştırmada kolayda örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Veriler araştırmaya katılmayı kabul eden bireylerden toplanmıştır. Araştırma kapsamında 394 anket formu toplanmıştır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak iki bölümden oluşan anket formu kullanılmıştır. Anket formunun birinci bölümünde katılımcıların demografik özelliklerini belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır. İkinci bölümde ise, katılımcıların sağlık arama davranışlarının belirlenmesine yönelik maddeler yer almaktadır. İkinci bölümde Kıraç ve Öztürk (2021) tarafından geliştirilmiş olan "Sağlık Arama Davranışı Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek, online sağlık arama (6 madde), profesyonel sağlık arama (3 madde) ve geleneksel sağlık arama (3 madde) olmak üzere 3 boyut ve 12 maddeden oluşmaktadır. Ölçekteki maddeler, 5'li Likert tipi ölçek seçenekleriyle (1= kesinlikle katılmıyorum, 5= kesinlikle katılıyorum) ölçülmüştür. Ölçeğin güvenirlik düzeyini belirlemek için hesaplanan Cronbach's Alpha katsayıları; online sağlık arama için 0,74, profesyonel sağlık arama için 0,71, geleneksel sağlık arama için 0,63, ölçeğin tamamı için 0,71 bulunmuştur. Bu sonuçlar çerçevesinde ölçeğin hem genel olarak hem de alt boyutlar bazında güvenilir olduğu belirlenmiştir.

Araştırmanın Etik Yönü

Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Tıbbi Araştırmalar Değerlendirme Kurulu'ndan 16.09.2021 tarihli 2021-17/06 karar numarasıyla araştırmanın etik yönden uygun olduğuna dair etik onay alınmıştır.

Verilerin Analizi

Veri analizlerinde SPSS 22.0 istatistik programı kullanılmıştır. Katılımcıların sağlık arama davranışlarının belirlenmesinde tanımlayıcı istatistikler hesaplanmıştır. Bireylerin sağlık arama davranışlarının demografik özelliklere göre istatistiksel olarak farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesinde; iki bağımsız grubu karşılaştırılmak için bağımsız örneklem için t-testi, ikiden fazla bağımsız grubu karşılaştırılmak için de tek yönlü varyans analizleri (ANOVA) yapılmıştır. Veri analizleri kapsamında ulaşılan bulgular %95 güven aralığında ve %5 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

BULGULAR

Araştırma ile ulaşılan bulgulara aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 1: Demografik Özelliklerin Dağılımı (n=394)

		n	%
Cinsiyet	Erkek	164	41,6
	Kadın	230	58,4
Yaş	≤ 25	180	45,7
	26-35	90	22,8
	≥ 36	124	31,5
Eğitim Durumu	Lise veya Altı	117	29,7
	Önlisans	136	34,5
	Lisans veya Lisansüstü	141	35,8
Medeni Durum	Bekar	229	58,1
	Evli	165	41,9
Çalışma Durumu	Evet	208	52,8
	Hayır	186	47,2

Araştırmaya katılanların %58,4'ü (n=230) kadın, %45,7'si (n=180) 25 veya altı yaş aralığında yer almakta, %35,8'i (n=141) lisans veya lisansüstü eğitim durumuna sahiptir. Katılımcıların %58,1'i (n=229) bekar olup; katılımcıların %52,8'i (n=208) bir işte çalışmaktadır (Tablo 1).

Tablo 2. Sağlık Arama Davranışına İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler (n=394)

Boyutlar	Ortalama	Standart Sapma	Çarpıklık Katsayısı	Basıklık Katsayısı
Online Sağlık Arama	2,96	0,75	-0,18	-0,36
Profesyonel Sağlık Arama	4,34	0,54	-0,56	0,23
Geleneksel Sağlık Arama	3,41	0,82	-0,38	-0,05
Sağlık Arama Davranışı	3,42	0,50	-0,05	-0,08

Tablo 2'de yer alan bulgulara göre katılımcıların herhangi bir sağlık sorunu olduğunda sağlık arama davranışı olarak en sık profesyonel sağlık arama davranışında (4,34±0,54) buldukları, sonra sırasıyla geleneksel (3,41±0,82) ve online sağlık arama davranışlarında (2,96±0,75) buldukları belirlenmiştir.

Tablo 3: Sağlık Arama Davranışının Demografik Özelliklere Göre Karşılaştırılması

Demografik Özellikler	n	Sağlık Arama Davranışı					
		Online Sağlık Arama		Profesyonel Sağlık Arama		Geleneksel Sağlık Arama	
		Ort.	S.S.	Ort.	S.S.	Ort.	S.S.
Cinsiyet							
Erkek	164	2,91	0,81	4,39	0,55	3,42	0,83
Kadın	230	3,00	0,70	4,31	0,53	3,41	0,81
		$t = -1,20 \quad p = 0,23$		$t = 1,51 \quad p = 0,13$		$t = 0,14 \quad p = 0,89$	
Yaş							
≤ 25	180	2,89	0,71	4,36	0,52	3,38	0,82
26-35	90	3,03	0,77	4,29	0,59	3,47	0,79
≥ 36	124	3,01	0,77	4,35	0,53	3,41	0,84
		$F = 1,54 \quad p = 0,21$		$F = 0,49 \quad p = 0,61$		$F = 0,40 \quad p = 0,67$	
Eğitim Durumu							
Lise veya Altı	117	2,92	0,80	4,29	0,57	3,29	0,80
Önlisans	136	2,92	0,74	4,34	0,56	3,40	0,88
Lisans veya Lisansüstü	141	3,04	0,70	4,39	0,49	3,52	0,75
		$F = 1,15 \quad p = 0,32$		$F = 1,22 \quad p = 0,30$		$F = 2,68 \quad p = 0,07$	
Medeni Durum							
Bekar	229	2,88	0,72	4,35	0,53	3,37	0,84
Evli	165	3,07	0,78	4,33	0,55	3,46	0,78
		$t = -2,36 \quad p = 0,02$		$t = 0,26 \quad p = 0,79$		$t = -1,10 \quad p = 0,27$	
Çalışma Durumu							
Evet	208	2,98	0,79	4,33	0,55	3,41	0,85
Hayır	186	2,94	0,70	4,35	0,53	3,42	0,78
		$t = 0,60 \quad p = 0,55$		$t = -0,33 \quad p = 0,74$		$t = -0,09 \quad p = 0,93$	

Katılımcıların sağlık arama davranışlarının demografik özelliklere göre karşılaştırılması incelendiğinde; katılımcıların cinsiyetine, yaşına, eğitim ve çalışma durumuna göre sağlık arama davranışlarının istatistiksel olarak farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p > 0,05$). Ayrıca katılımcıların medeni durumuna göre profesyonel ve geleneksel sağlık arama davranışlarının istatistiksel olarak farklılık göstermediği ($p > 0,05$); ancak online sağlık arama davranışlarının istatistiksel olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p < 0,05$). Farklılığın evli katılımcıların bekar katılımcılara göre daha sık online sağlık arama davranışında bulunmasından kaynaklandığı belirlenmiştir (Tablo 3).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu araştırma ile bireylerin sağlık arama davranışı eğilimlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca bireylerin sağlık arama davranışlarının demografik özelliklere göre istatistiksel olarak farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi de amaçlanmıştır. Araştırma bulguları incelendiğinde

ULUSLARARASI SAĞLIK YÖNETİMİ VE STRATEJİLERİ ARAŞTIRMA DERGİSİ

INTERNATIONAL JOURNAL OF HEALTH MANAGEMENT AND STRATEGIES RESEARCH

Cilt/Volume : 7 Sayı/Issue : 3 Yıl/Year : 2021 ISSN -2149-6161

katılımcıların sağlık sorunu yaşadıklarında en sık gerçekleştirdikleri sağlık arama davranışının, profesyonel sağlık arama davranışı olduğu belirlenmiştir. Literatürdeki araştırmalar incelendiğinde; Aslan ve diğerleri (2004:32) tarafından yapılmış olan araştırmanın sonuçlarına göre katılımcıların %97,1'i bir sağlık problemiyle karşılaştıklarında bir sağlık kurumuna başvurmak gerektiği görüşünde oldukları belirlenmiştir. Coşkun ve Gürsoy'un (2020:1029) üniversite öğrencilerine yönelik yapmış oldukları araştırmanın sonuçlarına göre katılımcıların %72,6'sı bir sorunu olduğunda bir sağlık kuruluşuna gideceklerini belirtmişlerdir. Akpak ve diğerleri (2015:112) tarafından yapılmış olan araştırmanın sonuçlarına göre katılımcıların %70,4'ü çocukları rahatsızlandığında ilk olarak evde çözüm arayacaklarını belirtirken, %29,6'sı ise hemen bir sağlık kurumuna başvuracaklarını belirtmişlerdir.

Bireylerin gerçekleştirdikleri sağlık arama davranışlarının türü, hastalıkların teşhisini, tedavisini ve iyileşme sürecini doğrudan etkilemektedir. Bireylerin bir sağlık problemi olduğunda profesyonel sağlık arama davranışında bulunmaları başka bir ifadeyle bir sağlık profesyonelinden ya da bir sağlık kurumundan destek almaları teşhislerinin daha hızlı ve doğru konulmasını, tedavi ve iyileşme sürecinin daha etkili bir şekilde gerçekleşmesini sağlar. Bu durum birey ve toplum sağlığı, sağlık sistemi ve ekonomik açıdan büyük önem taşımaktadır. Bu araştırma sonuçlarına göre bireylerin en sık gerçekleştirdikleri sağlık arama davranışının, profesyonel sağlık arama davranışı olması istenilen bir sonuçtur.

Araştırma bulguları incelendiğinde katılımcıların sağlık sorunu yaşadıklarında en az gerçekleştirdikleri sağlık arama davranışının, online sağlık arama davranışı olduğu belirlenmiştir. Bu sonuç da istenilen bir sonuçtur. Can ve diğerlerinin (2014) sağlığı ilgilendiren konularda kullanımda olan bazı web sitelerinin incelenmesine dayalı olarak gerçekleştirdikleri araştırma sonuçlarına göre; incelenen sitelerin büyük bir kısmının kanıta dayalı bilgi içermediği, yarısından fazlasının uzman görüşü içermediği, uzman görüşü içeren metinlerin çoğunda da referans kullanmadığı belirlenmiştir. Bu durum web sitelerinde yer alan bilgilerin doğruluğunun sorgulanmasına neden olmakla beraber bireylerin hastalıklarıyla ilgili doğru bilgilere ulaşamamalarına ve yanlış teşhis ve tedaviye yönelmelerine neden olabilmektedir.

Araştırma bulguları incelendiğinde katılımcıların *cinsiyetine* göre sağlık arama davranışlarının istatistiksel olarak farklılık göstermediği belirlenmiştir. Dai-Kosi ve diğerleri (2021) tarafından yapılmış olan araştırmanın sonuçları bu sonuçla kısmen benzerlik göstermektedir. Katılımcıların *yaşına* göre sağlık arama davranışlarının istatistiksel olarak farklılık göstermediği belirlenmiştir. Özdemir ve Arpacıoğlu (2020) tarafından yapılmış olan araştırmanın sonuçlarına göre katılımcıların profesyonel sağlık arama davranışlarının istatistiksel olarak farklılık göstermediği; ancak online ve geleneksel sağlık arama davranışlarının istatistiksel olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Katılımcıların *eğitim durumuna* göre sağlık arama davranışlarının istatistiksel olarak farklılık göstermediği belirlenmiştir. Araştırma bulgularına göre eğitim durumu lisans veya lisansüstü olan katılımcıların daha yoğun sağlık arama davranışında buldukları belirlenmiştir.

Katılımcıların *medeni durumuna* göre profesyonel ve geleneksel sağlık arama davranışlarının istatistiksel olarak farklılık göstermediği; ancak online sağlık arama davranışlarının istatistiksel olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Özdemir ve Arpacıoğlu (2020) tarafından yapılmış olan araştırmanın sonuçlarına göre katılımcıların online, profesyonel ve geleneksel sağlık arama davranışlarının istatistiksel olarak farklılık göstermediği belirlenmiştir. Katılımcıların *çalışma durumuna* göre sağlık arama davranışlarının istatistiksel olarak farklılık göstermediği

ULUSLARARASI SAĞLIK YÖNETİMİ VE STRATEJİLERİ ARAŞTIRMA DERGİSİ

INTERNATIONAL JOURNAL OF HEALTH MANAGEMENT AND STRATEGIES RESEARCH

Cilt/Volume : 7 Sayı/Issue : 3 Yıl/Year : 2021 ISSN -2149-6161

belirlenmiştir. Özdemir ve Arpacıoğlu (2020) tarafından yapılmış olan araştırmanın sonuçları da bu sonuçla benzerlik göstermektedir.

Araştırma sonuçları çerçevesinde; bireylerin sağlık sorunları yaşadıklarında profesyonel sağlık arama davranışında bulunmaları sağlanmalı ve bu konuda toplumsal bilincin oluşturulması önerilmektedir. Bu kapsamda; basın yayın organlarında ve kamu spotlarında bireylerin sağlık sorunları yaşadıklarında bir sağlık profesyoneline veya bir sağlık kuruluşuna başvurmalarının önemi daha sık vurgulanmalı ve nasıl hareket etmeleri konusunda bilgilere yer verilmelidir. Ayrıca bireylerin sağlıkla ilgili doğru bilgilere erişebilmeleri için yönlendirmeler yapılmalı ve edinilen sağlık bilgilerinin doğru anlaşılabilmesi için toplumun sağlık okuryazarlık düzeyinin artırılması önerilmektedir. Araştırmanın sadece Marmara Bölgesi'nde yapılması bir sınırlılıktır; ancak bireylerin sağlık arama davranışı eğilimlerinin belirlenmesi ve sağlık arama davranışlarının demografik özelliklere göre istatistiksel olarak farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi bakımından önemlidir. Sağlık arama davranışı konusunda benzer araştırmaların daha fazla katılımcı ile yapılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

Beyan ve Açıklamalar

- Bu çalışma hazırlanırken tüm yazarlar eşit oranda katkı sağlamıştır.
- Yazarlar tarafından herhangi bir çıkar çatışması beyan edilmemiştir.

KAYNAKLAR

- Abuduxike, G., Aşut, Ö., Vaizoğlu, S.A. ve Cali, S. (2020). Health-Seeking Behaviors and its Determinants: A Facility-Based Cross-Sectional Study in the Turkish Republic of Northern Cyprus. *International Journal of Health Policy and Management*, 9(6), 240-249. doi: 10.15171/ijhpm.2019.106
- Akpak, F., Yüksel, N.S., Kabanlı, A. ve Günvar, T. (2015). Rahatsızlanan Çocuklar İçin Sağlık Hizmeti Arama Davranışları: Başvuru Süresi ve Etkileyen Faktörler. *Türkiye Aile Hekimliği Dergisi*, 19(2), 108-115. doi: 10.15511/tahd.15.02108
- Asampong, E., Dwuma-Badu, K., Stephens, J., Srigboh, R., Neitzel, R., Basu, N. ve Fobil, J.N. (2015). Health Seeking Behaviours among Electronic Waste Workers in Ghana. *BMC Public Health*, 15:1065, 1-9. DOI 10.1186/s12889-015-2376-z
- Aslan, D., Boztaş, G., Kılıç, E., Öztürk, İ., Erkan, K., Günbey, L., Balcı, M. ve Akın, L. (2004). Bir Spor Merkezine Kayıtlı Olan Kadınların Sağlık-Hastalık Kavramları ile İlgili Görüşleri ve Sağlık Arama Davranışlarını Etkileyen Faktörler. *Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 13(2), 30-38.
- Can, A.B., Sönmez, E., Özer, F., Ayva, G., Bacı, H., Kaya, H.E., Uyan, O., Ulusoy, G., Öğütçü, N. ve Aslan, D. (2014). Sağlık Arama Davranışı Olarak İnternet Kullanımını İnceleyen Bir Araştırma. *Cumhuriyet Tıp Dergisi*, 36(4), 486-494. <http://dx.doi.org/10.7197/1305-0028.66422>
- Coşkun, N. ve Gürsoy, E. (2020). Üniversite Gençlerinin Cinsel Sağlık Arama Davranışını Etkileyen Faktörler: Bir Tanımlayıcı Çalışma. *International Social Sciences Studies Journal*, 6(58), 1026-1036. <http://dx.doi.org/10.26449/sss.2106>
- Dai-Kosi, A.D., Acquaye, V.A., Nuamah, I., Anum, A. ve Parkins, G. (2021). Psychological Distress and Health-Seeking Behaviour Among Patients with Orofacial Tumour: The

ULUSLARARASI SAĞLIK YÖNETİMİ VE STRATEJİLERİ ARAŞTIRMA DERGİSİ

INTERNATIONAL JOURNAL OF HEALTH MANAGEMENT AND STRATEGIES RESEARCH

Cilt/Volume : 7 Sayı/Issue : 3 Yıl/Year : 2021 ISSN -2149-6161

- Ghanaian Perspective. *Journal of Maxillofacial and Oral Surgery*, 1-9. <https://doi.org/10.1007/s12663-021-01630-0>
- Huang, M., Zhang, H., Gu, Y., Wei, J., Gu, S., Zhen, X., Hu, X., Sun, X. ve Dong, H. (2019). Outpatient Health-Seeking Behavior of Residents in Zhejiang and Qinghai Province, China. *BMC Public Health*, 19:967, 1-8. <https://doi.org/10.1186/s12889-019-7305-0>
- Kıraç, R. ve Öztürk, Y.E. (2021). Health Seeking Behavior: Scale Development Study. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 12(29), 224-234. DOI: 10.21076/vizyoner.754526
- Özdemir, D. ve Arpacıoğlu, S. (2020). Sosyal Medya Kullanımı, Sağlık Algısı ve Sağlık Arama Davranışının Koronavirüs Korkusu Üzerine Etkisi. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 12 (Ek 1), 364-381. doi: 10.18863/pgy.803145
- Sekaran, U. (1992). *Research Methods For Business: A Skill-Building Approach*. (2.Baskı). New York: John Wiley & Sons,INC.
- Sun, X., Luo, S., Lou, L., Cheng, H., Ye, Z., Jia, J., Wei, Y., Tao, J. ve He, H. (2021). Health Seeking Behavior and Associated Factors among Individuals with Cough in Yiwu, China: A Population-Based Study. *BMC Public Health*, 21:1157, 1-9. <https://doi.org/10.1186/s12889-021-11250-5>
- Şahin, E. ve Ayaz, F. (2021). Bir Sağlık Arama Davranışı Olarak Sosyal Medya Kullanımı: İzolasyon, Karantina ve Sosyal Mesafe Tedbirlerinde Facebook'ta Covid-19 İçerikli Sosyal Medya Paylaşımlarının Görünümü. *Connectist: Istanbul University Journal of Communication Sciences*, 60, 185-215. DOI: 10.26650/CONNECTIST2021-862042
- Ward, H., Mertens, T.E. ve Thomas, C. (1997). Health Seeking Behaviour and the Control of Sexually Transmitted Disease. *Health Policy and Planning*, 12(1), 19-28.